

סדר הלימוד ליום ד אדר [יום 152 בשנה]

היכל נוגה נצח

ההיכל השלישי, ההיכל הזה הוא היכל שעומד באור עליון יותר על כל הקודמים הללו. בהיכל הזה קימים ארבעה פתחים; אחד לצד דרום, ואחד לצד מזרח, ואחד לצד צפון, ואחד לצד מערב. בכל פתח ופתח יש ממנה אחד, שעומד ממנה על כל פתח ופתח.

הפתח הראשון, זה פתח שעומד בו ממנה אחד ששמו מלכיא"ל, והוא שולט על כל אותם פתקים שיוצאים מבית דינו של המלך לדין את העולם. (באותו פתק) משום שזה הוא הממנה להשגיח באותם הפתקים, ושני סופרים תחת ידו, אחד מימין ואחד משמאל. למה נתנו תקוני הפתקים להתקין טרם שיצאו מהשער הזה החוצה וימסרו לידי אותו הממנה שבהיכל הראשון. שהרי מזמן שנמסרו ביד אותו הממנה שבהיכל הראשון, הרי יצאו משם, ואין רשות להשיבם.

שהרי מיד מזדמן ממנה של הצד האחר הטמא בעל הדין הקשה התקיף, שלא מרחם, ושמו סנגדיא"ל (וסהדיאל), והוא ממנה על שער ההיכל הראשון (האחר) שבצד האחר, שהוא גיהנם, וכמה הם שומרי החקים ממנים לשוטט בעולם ומזמנים לעשות דין.

ומשום כך עומד אותו הממנה לעיני בפתקים, ואותם שני הסופרים שעומדים תחת הממנה הזה, שמשיא"ל וקמוא"ל, אלו הסופרים לתקן הפתקים, ואותו הממנה עליהם שהוא מלכיא"ל. משום שבאותם ההיכלות שבצד האחר הטמא נפקדו ממנים ידועים, בהפך מהממנים הללו שבהיכלות הללו, וכל אותן רוחות וכל אותם הממנים ששם, כלם להרע.

בא וראה, הסנגדיא"ל (סעדיאל) הזה, כשנוטל פתק, מצד של אותו הממנה שעומד לפתח הראשון, פותח פתח אחד לצד החשכה, שנקרא באר שחת, ושם ממנים אלף ורכבות מזמנים לטל אותם הפתקים, והממנה הזה עליהם. ואז יוצאים הכרוזים, וכמה שוטרים משוטטים בעולם, ואותו הדין נשלם. ועל כן הממנה הזה עומד לעיני

בפתקים ולהתקין הנהגות הפתקים טרם שיצאו מהפתח הזה, ומהפתח הזה הוא פתח הדרום.

הפתח השני, זהו פתח שחיים ומות תלויים בו, משום שהפתח הזה חותמים חתימות של כל הפתקים. שכיון שהפתקים נתקנו כראוי, שמש אחד מזמן, ששמו גזריא"ל, ונוטל פתקים בפתח השני הזה, ושם חותמים אותו.

ממנה אחד עומד על אותו הפתח, ושמו עזריא"ל, וכל פתח ופתח נקרא על שם אותו הממנה שנפקד עליו. תחת שלטונו ותחת ידו של הממנה הזה שני שמשים, ששםם (סטריה) סנורי"א עדיא"ל. אחד מימין ואחד משמאל. אותו שממיין, בו תלויים החיים. ואותו של השמאל, בו תלוי המות. ושני חותמות בידיהם - חותם חיים וחותם מות. זה עומד לצד זה, וזה עומד לצד זה.

הפתח הזה סתום כל ימות השנה, ובימי שבת ובימי החדש נפתח, להראות חיים באותו החותם שתלויים בו חיים, משום ששבת וחדש מתקים בהם חותם החיים.

וביום הכפורים, שכל ישראל עומדים בתפלות ובקשות ומשתדלים בעבודת רבונם, אותו הפתח סתום, עד שעת המנחה. כיון שעוברת תפלת המנחה הזו, ממקום בית הדין של היכל הזכות יוצא אור אחד, והפתח הזה נפתח, והממנה הזה של ההיכל הזה עומד, ואותם שני שמשים, אחד מימין ואחד משמאל, וחותמות החיים והמות בידיהם וכל פתקי העולם לפנייהם, ואז חותמים - הן לחיים הן למות. וזהו פתח המזרח.

הפתח השלישי, זהו פתח שעומד בקיום לדעת כל אותם שיעבר עליהם דין, בין למחלות, בין למכאובים, בין לעני. דין שלא עובר למות. כששער הפתח הזה סגור, אז הדין נרשם על האדם, שלא משיבים אותו, רק בכח של תפלה חזקה ותשובה שלמה, שכתוב (איוב יב) יסגר על איש ולא יפתח.

ממנה אחד עומד על הפתח הזה, ושמו קפציא"ל, וזה ממנה על הפתח הזה כדי לסגור את הפתח הזה על אותו האדם שראוי להענש, כדי שלא יתקבל בתפלה עד שישוב לפני רבונו.

ובאותו זמן שנגזר דין בבניו שלא חטאו, באותם התינוקות הקטנים, ממנה אחד שמש תחת ידו, שמו עיריא"ל, ויוצא

ומכריז לצד שמאל, עד שמתעוררת רוח אחת שהיא רוח של פגם שנברא בפגם הלבנה ונקרא אספר"א, וזוהי הרוח שעומדת על דרגה (פתח) רביעית בהיכל השלישי שבצד הטמאה, וזה עומד על ההרג שלהם, ונראה לתינוקות כמו אשה שמגדלת ילדים ואוחזת אותם והורגת אותם.

וְאִזּוּ אותה נשמה עולה, ואוחז אותה הממנה הזה, ומעלה אותה לממנה שעומד על ההיכל הרביעי, ואוחז ממנה מגדל אותם ומשתעשע בהם ומעלה אותם להראות לפני המלך הקדוש בכל שבת ושבת, ובכל ראש חדש וראש חודש, ונראים לפניו ומתברכים ממנו. ובשעה שרגז שולט, מסתכל בהם הקדוש ברוך הוא וחס על העולם. **וְכֵן** אותם התינוקות שלא השלימו שנים, עד שלש עשרה שנים יום אחד, כלם נמסרים בידו של זה. משלש עשרה שנים עד עשרים, כלם נמסרים על ידי רוח אחרת שנקראת אגיריסו"ן, שיוצאת מהנחש (העקם) העמק הזה שגורם מות לכל העולם, והוא יצר הרע. מעשרים שנים ומעלה, נדון העולם מבית דין, המקום שנקרא זכות, הוא בעצמו בא, ובחטאיו נדון, ונמסר ביד הנחש הזה שהוא מלאך המות.

(משום שהרי מעשרים שנה ומטה עד שלש עשרה שנים), הרוח הזו שעומדת בו בנחש הולכת אחריו, זה אגיריסו"ן שאמרנו, כי לא נשמר כשהיה ילד קטן כראוי, וראה בו סימן שיפגם אחר כך. וזה נלקח בלי רשות, ועל זה כתוב (משלי יג) ויש נספה בלא משפט. וסוד זה כתוב, והנה טוב מאד. ושנינו, (בראשית א) והנה טוב מאד – זה מלאך המות, שמקדים אותו טרם שיפגם לאחר מכן. והממנה הזה שעומד על הפתח הזה מכניס נשמתו ומעלה אותה למעלה.

משלש עשרה שנים ומטה נדון על חטאי אביו, ונמסר ביד האסכרא הזה שאמרנו. וכל אחד ואחד, היכל זה כנגד היכל זה. זה בהפך מזה, כפי שאמרנו, והפתח הזה הוא לצד צפון.

הפתח הרביעי, הפתח הזה עומד לרפואה, ונקרא פתח הרפואה. בפתח הזה עומד ממנה אחד ששמו פדיא"ל, וזה עומד על כל אותן הרפואות של העולם, ולהכניס תפלות של כל אותם בעלי מכאובים ומחלות וצער. וזהו עולה עם כל (לכל) אותן התפלות, ומכניס אותן לפני הקדוש ברוך הוא.

וְזָהוּ (איוב לג) מְלֹאךְ מְלִיץ אֶחָד מִנֵּי אֶלֶף. מְשׁוּם שְׁאוֹתָם הָאֶלֶף עוֹמְדִים בְּאוֹתוֹ הַפֶּתַח, וְזֶה אֶחָד מֵהֶם. וְכָתוּב וַיִּחַנְנוּ וַיֹּאמְרוּ פְדֵעֵהוּ מִרְדַּת שַׁחַת מִצְּאֵתִי כִפֹּר. מְשׁוּם שְׁעוּלָה (לזו) עִם הַתְּפִלָּה הַזֹּאת וְעוֹמֵד מְלִיץ טוֹב עַל הָאָדָם, וּמִזְכִּיר זְכוּתוֹ שְׁעֵשָׂה לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ, מְשׁוּם שְׁזָהוּ שְׁעוֹמֵד תָּמִיד לְטוֹב, וְעַל כֵּן, כָּל רְפוּאָה עוֹמְדָת בַּפֶּתַח שְׁפָדִיא"ל מְמַנָּה בּוֹ. הַפֶּתַח הַזֶּה הוּא לְצַד מַעְרָב. וּמְשׁוּם זֶה אֲרַבְעַת הַפֶּתָחִים הִלְלוּ עוֹמְדִים בְּהִיכַל הַזֶּה.

בְּהִיכָל הַזֶּה עוֹמְדָת רוּחַ אַחַת שֶׁנִּקְרָאת נִגְהָ. זוּהִי רוּחַ הַשּׁוֹלֵטַת בְּהִיכַל הַזֶּה. כָּל זֵיו וְכָל תְּשׁוּקָה עוֹמְדִים בּוֹ. הַרוּחַ הַזֶּה עוֹמְדָת לְכָל אוֹתָם שֵׁישׁ לָהֶם חֵלֶק בְּעוֹלָם הַבָּא. זֶה מְעַטֵּר אֶת אוֹתָן הַנְּשָׁמוֹת בְּזֵיו שֶׁל כְּבוֹד, כְּדֵי לְהוֹדִיעַ לְכָל אוֹתָן רוּחוֹת שְׁבִהֵיכְלוֹת הָאֲחֵרִים שְׁזָהוּ בֵּן הָעוֹלָם הַבָּא, וַיַּעֲבֹר בְּכֹלָם, וְאֵין מִי שְׁמוּחָה בְּיָדוֹ. הַרוּחַ הַזֶּה הִיא רוּחַ טְהוֹרָה בְּרוּרָה מֵהַתְּחַתּוֹנִים הִלְלוּ, וְשָׁמָּה זְהַרִיא"ל, מֵאוֹתוֹ שְׁמֵן מִשַּׁחַת קֹדֶשׁ שֶׁשׁוֹפֵעַ מִן הָעוֹלָם הַבָּא שׁוֹפֵעַ בּוֹ, וּמֵאוֹתוֹ שְׁמֵן נִבְרָא (גדל) וְצוֹמַח. וְזָהוּ נֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קלד) עֲרַכְתִּי נֵר לְמִשְׁיַחִי. מְשׁוּם שְׁזָהוּ הַסְּדוּר לְהַדְּלִיק הַנְּרוֹת מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה, כְּשֶׁשׁוּרָה עָלָיו אוֹר שֶׁשׁוֹפֵעַ מִלְּמַעְלָה, מְשׁוּם שְׁזָה מְסַדֵּר כְּשֶׁנִּכְלְלוּ בּוֹ כָּל אוֹתָם הַתְּחַתּוֹנִים שְׁלִמְטָה.

וּכְשֶׁמִּסְתַּדְּרָת הַרוּחַ הַזֶּה בְּכָל אוֹתָם הַתְּחַתּוֹנִים וּמֵאִירָה, אָז מוֹצִיָּאָה מְמַנָּה אוֹר אֶחָד, שֶׁשְּׁמוֹ אֶקְרִיא"ל (אהרִיא"ל), וְזֶה כְּלוּל בְּרוּחַ הַזֶּה. זֶה עוֹמֵד תַּחַת הַרוּחַ (הַזֶּה) לְמִשְׁן (לְמַשַּׁח) אֶת כָּל אוֹתָן נְשָׁמוֹת שְׁעוֹלוֹת, שֵׁישׁ לָהֶן חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא וְרֵאוּיוֹת לְעֵלוֹת לְמַעְלָה.

מִשׁוּם שֶׁכְּשֶׁנִּשְׁשָׁמָה עוֹלָה וְנִכְנַסְתָּ לְאוֹתָם הַהִיכְלוֹת הַתְּחַתּוֹנִים, רְשׁוּמָה הִיא בְּעֵשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁרְשׁוּמוֹת בְּנִשְׁשָׁמָה הַזֶּה. וְכְּשֶׁנִּשְׁשָׁמָה זוֹכָה וְעוֹמְדָת לִפְנֵי אוֹתָהּ הַרוּחַ, הַמְּמַנָּה הַזֶּה אֵהֲדִיא"ל מוֹשַׁח אוֹתָם, וְעוֹלִים וְנִכְנַסִּים לְאוֹתוֹ נְהַר דִּינּוֹר, וְעוֹלִים וְנִקְרָבִים לְקֶרְבָּן.

הָאוֹר הַזֶּה כְּלוּל בְּשִׁלְשָׁה אוֹרוֹת, מְשׁוּם שְׁאוֹתוֹ שְׁמֵן מִשְׁחָה נִכְלָל בְּשִׁלְשָׁה גִּוְנִים. וְכְּשֶׁנּוֹצֵץ הָאוֹר הַזֶּה, נוֹצֵצִים מִמֶּנּוּ עֵשָׂרִים וּשְׁנַיִם (אוֹתִיּוֹת) אוֹרוֹת כְּנֶגֶד עֵשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁרְשׁוּמוֹת בְּנִשְׁשָׁמָה הַזֶּה. וְעֵשָׂרִים וּשְׁנַיִם הָאוֹרוֹת הִלְלוּ, כָּלָם מְמַנִּים שְׁמִשִּׁים

שְׁעוּמָדִים עִמוּ, וְכָלֶם נִקְרְאִים עַל שֵׁם הָאוֹר הַזֶּה שְׁעֲלֵיהֶם, וְכָלֶם נִכְלְלוּ בוֹ. הָאוֹר הַזֶּה עִם כָּל אוֹתָם הָאוֹרוֹת נִכְלָל בְּרוּחַ הַזֶּה, וְהָרוּחַ הַזֶּה כְּלוּלָה בוֹ, וּמִסְתַּכֵּל לְהִתְיַשֵּׁב בְּתוֹךְ הַהֵיכָל הֶרְבִּיעִי.

בְּשֵׁהֲרוּחַ הַזֶּה נִכְלָלָת מֵהָאוֹר הַזֶּה וּמִכָּל הָאוֹרוֹת, כְּשִׁדּוּחִים (דְּיוֹחִים) לְהִתְנוּצֵץ, יוֹצֵאת מֵהֶם חַיָּה אַחַת קְדוּשָׁה כְּלוּלָה בְּשֵׁנֵי גִנּוּנִים, אֲרִיָּה וְנֶשֶׁר, וְהִיא דְּיוֹקֵן אֶחָד, וְזֶה נִקְרָא אֱהִיא"ל (אֲתִיאֵל).

וְהַחַיָּה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, יוֹצֵאִים מֵהִתְנוּצְצוֹת שְׁלֵהָ, כְּשִׁמְגִיעַ בָּהּ הָאוֹר שֶׁל הָרוּחַ הָעֲלִיּוֹנָה, אֲרַבְעָה אוֹפְנִים כְּלוּלִים בְּכָל הַגִּנּוּנִים, וְהֵם: הַדְּרִיא"ל, יְהִדְרִיא"ל, אֶהְדוּרִי"א, אֶסִּימוּ"ן (אֶסִּימוּ"ן). כָּל אֵלֶּה בְּשִׁמְנָה כְּנָפִים, וְאֵלֶּה הֵם מְמַנִּים עַל כָּל חִילוֹת הַשָּׁמַיִם, עוֹרְכֵי הַקְּרָבוֹת. מִשׁוּם שֶׁלֹּא תִמָּצֵא מְלַחְמָה אַחַת בְּעוֹלָם אוֹ עֵקֶרֶת מְלָכוֹת מִמְקוֹמָהּ, עַד שֶׁצָּבָא הַשָּׁמַיִם וְהַכּוֹכָבִים שֶׁל שָׁאֵר הָרְקִיעִים, כָּלֶם מֵרְאִים קְרָבוֹת וְסִכְסוּכִים אֵלֶּה עִם אֵלֶּה. וְאַרְבַּעַת הָאוֹפְנִים הִלְלוּ עוֹמְדִים עֲלֵיהֶם לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם.

אֵלֶּי הָאַרְבַּעָה, כְּשִׁנּוּסְעִים לְעֶרְךָ מְלַחְמוֹת, מְסוּד הַהֵיכָל שֶׁלְמַעְלָה נוֹסְעִים, שֶׁהוּא בֵּית הַדִּין, וְנִקְרָא זְכוּת. מֵהַזְעָה שֶׁלֶּהֶם הוֹצִיאֻוּ כְּמָה צָבָאוֹת וּמַחְנוֹת שֶׁאֵין לָהֶם חֲשָׁבוֹן, וְכָלֶם עוֹמְדִים תַּחַת הָאוֹפְנִים הִלְלוּ.

מֵהֶם עוֹמְדִים עַל שִׁירָה, וּמֵהֶם שְׁלוּחִים עַל הָעוֹלָם, כְּנִגְדֵי אוֹתָם הַשְּׁלוּחִים שֶׁלְצַד הַטְּמָאָה שְׁיוֹצְאִים מִתּוֹךְ הַהֵיכָל הַשְּׁלִישִׁי שְׁלֵהָ, וְהֵם מְקַטְרְגִים עַל הָעוֹלָם לְהַרְעוֹ. וְאֵלוּ נִמְצְאִים כְּנִגְדֵם שֶׁלֹּא יִשְׁלְטוּ עַל אוֹתָם שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תְּהִלִּים צ"א) כִּי מִלֵּאכִיו יִצְוֶה לָךְ וְגו'. וְכִתּוּב עַל כְּפִים יִשְׁאוּנְךָ פֶּן תִּגַּף בְּאֶבֶן וְגו'. זֶה (ישעיה ח) אֶבֶן נִגְף צוֹר מְכֻשׁוֹל. וְזֶה נִקְרָא אֶבֶן נִגְף צוֹר מְכֻשׁוֹל. וְזֶה נִקְרָא (שֵׁם כ"ח) אֶבֶן בַּחֲזַן פְּנֵת יִקְרַת, (שֵׁם ל') צוֹר יִשְׂרָאֵל. וְהַכֹּל עוֹמֵד זֶה כְּנִגְדֵי זֶה.

מְסוּד הַהֵיכָל הַשְּׁלִישִׁי שֶׁבְצַד הָאֲחֵר יוֹצְאִים שְׁתֵּי רוּחוֹת שֶׁנִּקְרְאוֹת א"ף וְחמ"ה, וּמִשְׁתֵּי אֵלֶּה יוֹצְאִים כָּל אוֹתָם שְׁלוּחִים שֶׁהוֹלְכִים לְהִסְטוֹת בְּנֵי אָדָם מִדְּרֹךְ הָאֱמֶת, וְאֵלוּ אוֹתָם שְׁעוּמָדִים וּמְקַדִּימִים עַל אָדָם שֶׁהוֹלֵךְ לְדְרֹךְ מִצְוָה, וְעַל זֶה אֵלוּ הָאוֹפְנִים עוֹמְדִים כְּנִגְדֵם, כְּדֵי לְהִגֵּן עַל הָאָדָם שֶׁלֹּא יִנָּזֵקוּ. מִשְׁתֵּי הָרוּחוֹת

הָלָלוּ פָּחַד מִשֶּׁה כְּשֶׁהָיָה יוֹרֵד מִן הַהָר, שְׁכַתּוֹב (דברים ט) כִּי יִגְרָתִי מִפְּנֵי הָאֵף וְהַחֲמָה.

בְּאִמְצַע הַהֵיכָל הַזֶּה יֵשׁ מְקוֹם אַחַר שְׁעוֹמֵד לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, בְּאַרְבַּעַת פְּתָחִים לְאַרְבַּעַת צְדָדֵי הָעוֹלָם, עֲשֶׂרָה מְמַנִּים לְכָל פֶּתַח וּפְתַח, וּמְמַנֵּה אֶחָד עֲלֵיהֶם. וְזֶה כְּלוּל בְּאוֹר שְׁנִקְרָא אֶהְדִּיא"ל, וְזֶהוּ אוֹפֵן בְּתוֹךְ הָאוֹפֵן, מְשַׁלְּבִים זֶה בְּזֶה.

אֵלֹהֵי הָאַרְבָּעִים נוֹטְלִים דִּין מִבֵּית הַזִּכּוֹת לְהִלְקוֹת אֶת הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת שֶׁחֲטָאָה (וּצְרִיכָה) לְקַבֵּל מְלָקוֹת, וְאֵלֹהֵי עוֹמְדִים בְּשִׁלְהֶבֶת אֵשׁ לְאוֹתָן הַנְּשֻׁמוֹת, וְטָסִים מִחוּץ לְהֵיכָל הַזֶּה, וּמְלָקִים אֶת הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת, וְעוֹמְדֵת נְזוּפָה בְּחוּץ כָּל אוֹתָם הַיָּמִים שְׁנִגְזְרוּ עָלֶיהָ, וְלֹא נִכְנַסְתָּ לְפָרְגוֹד.

וְהָאַרְבָּעִים הָלָלוּ הֵם שְׁעוֹמְדִים וְנוֹזְפִים וּמְנַדִּים אֶת כָּל אֵלֹהֵי שְׁהוּצִיאוּ מִפִּיהֶם דְּבַר שְׁלֹא צְרִיךְ, וְאַחַר זֶה הוּצִיאוּ מִפִּיהֶם דְּבַר קְדוֹשׁ, דְּבַר תּוֹרָה, וּמְטַנְפִים אֶת פִּיהֶם בָּהּ. וְאֵלֹהֵי עוֹמְדִים וּמְנַדִּים אוֹתָם, וְעוֹמְדִים בְּנִדּוּי הַזֶּה אַרְבָּעִים יוֹם, שְׁלֹא נִשְׁמַעַת תְּפִלָּתָם.

וְכֵן אֶת כָּל אֵלֹהֵי שֶׁחֲטָאוּ אוֹתָם חֲטָאִים שְׁצָרִיכִים אֶת הַנְּזִיפָה, עֲשֶׂרָה כְּרוּזִים יוּצְאִים בְּכָל יוֹם וּמְכַרְיִזִים בְּכָל אוֹתָם הַרְקִיעִים וּבְכָל אוֹתָם חִלּוֹת וּמְחַנּוֹת: הַזְּהָרוּ בְּפִלוֹנֵי שֶׁהוּא נְזוּף! הוּא נְזוּף עַל חֲטָא פִּלוֹנֵי שֶׁעָשָׂה, עַד שֶׁשָּׁב לְפָנָי רְבוֹנוֹ, הִרְחַמְן יִצְיָלְנוּ.

כְּשֶׁשָּׁב מֵאוֹתוֹ הַחֲטָא, מִתְכַּנְּסִים כָּל הָאַרְבָּעִים הָלָלוּ וּמְתִירִים אוֹתוֹ, וְאֵז מְכַרְיִזִים עָלָיו: מְפִלוֹנֵי הַתְּרָה הַנְּזִיפָה! מְכָאן וְהִלְאָה הַתְּפִלָּה נִכְנַסְתָּ. וְטָרַם שֶׁשָּׁב, הוּא נְזוּף לְמַעַלָּה וְלִמְטָה, וּשְׁמִירַת רְבוֹנוֹ מוֹסְרַת מְמַנֵּה. וְאֵפֶלּוּ בְּלִילָה נִשְׁמְתוּ נְזוּפָה, שְׁסוֹתְמִים לָהּ אֶת כָּל שְׁעָרֵי הַשָּׁמַיִם וְלֹא עוֹלָה, וְדוֹחִים אוֹתָהּ הַחוּצָה.

הָאוֹפֵן הַזֶּה שְׁעוֹמֵד עַל הָאַרְבָּעִים הָלָלוּ, כְּשֶׁנוֹסַע, מְגִיעַ לְאוֹתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא תָא הַרְצִי"ם. וְכְשֶׁנִּכְנַס, נִכְנַסִים עִמּוֹ אוֹתָם הָאַרְבָּעִים שְׁמַמְנִים בְּאַרְבַּעַת פְּתָחִים, וְעוֹלִים כָּל אוֹתָם הַמְּגַנִּים שֶׁל זָהָב, וְאֵלֹהֵי הֵם מְלֹאכִים שְׁנִקְרָאִים חֲשַׁמְלִי"ם. וְאוֹתָם הַמְּגַנִּים וְהַחֲרָבוֹת וְהַרְמָחִים שְׁרָצִים לְהִגֵּן עַל יִשְׂרָאֵל מִשָּׂאֵר הָעַמִּים, וְלַעֲרֹךְ בָּהֶם קָרָב וְלִנְקָם מֵהֶם לְפִי שְׁעָה בְּלֵי אֶרֶץ.

ומשום כִּךְ נִקְרָא תָּא הַרְצִים, מְקוּם שְׂאוֹתֶם הַרְצִים רְצִים וּמִמְהָרִים
 לְהִלָּחֵם וּלְנַקֵּם נִקְמוֹת כְּנֶגֶד רְצִים אַחֲרֵים שְׂרָצִים לְהִרְעוֹ
 וּלְהַחְלִישׁ מְזֻלוֹת כְּדֵי לְשַׁלֵּט עֲלֵיהֶם. וְסוּד זֶה – (אסתר ג) הַרְצִים יִצְאוּ
 דְחוּפִים. רְצִים מִצַּד זֶה וְרְצִים מִצַּד זֶה, וּבִגְלָלָם (שם ח) וְהָעִיר שׁוֹשֵׁן
 צָהָלָה וְשִׁמְחָה, או (שם ג) נְבוּכָדְנֶצַּר. אִם מְקַדְיָמִים אֱלֹהֵי שְׂכָאן – הָעִיר שׁוֹשֵׁן
 שִׁמְחָה. וְאִם מְקַדְיָמִים אֱלֹהֵי שֶׁל הַצַּד הָאֲחֵר – הָעִיר שׁוֹשֵׁן נְבוּכָדְנֶצַּר.

וְהָרִי בְּאֶרְצוֹ שֶׁכָּל עוֹמְדִים אֱלֹהֵי כְּנֶגֶד אֱלֹהֵי, צַד זֶה כְּנֶגֶד צַד זֶה, וּמִשׁוּם
 כִּךְ אֱלֹהֵי הֵם מְגַנְיִים לְכָל. כְּשֶׁעוֹלָיִם אֱלֹהֵי בְּאֱלֹהֵי, יוֹצֵא אֲוִיר אֶחָד
 שֶׁלְמַעַלָּה, וְכָלֵם נַעֲשִׂים מְגַן אֶחָד, וְסִמְנָךְ – (בראשית טו) אֲנֹכִי מְגַן לְךָ.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר גְּלָגְלִים הֵם שְׁסוּבָבִים לְתוֹךְ הַהִיכָל הַזֶּה, וְהֵם נִקְרָאִים
 שְׂרָפִים בְּשְׁנֵי גִּנּוּיִם – לְכֵן וְאָדָם, רַחֲמִים וְדִין. אֱלֹהֵי הֵם
 עוֹמְדִים לְהַשְׁגִּיחַ תְּמִיד עַל כָּל אוֹתָם בְּעֲלֵי הַצַּעַר שֶׁמַּצְעָרִים אוֹתָם
 שְׂאָר הַעַמִּים וְדוֹחֲקִים אוֹתָם, וְנִקְרָאִים חֲלוּנוֹת. וְהֵינּוּ מֵה שֶׁכְּתוּב (שיר
 ב) מִשְׁגִּיחַ מִן הַחֲלֻנוֹת.

וְאֵלֵינוּ עוֹמְדִים לְהַסְתַּכֵּל עַל כָּל אוֹתָם שֶׁמִּתְפַּלְלִים תְּפִלוֹתֵיהֶם,
 שֶׁמְקַדְיָמִים לְבֵית הַכְּנֶסֶת, וְנִמְנִיִם מֵאוֹתָם הַעֲשֶׂרָה הָרֵאשׁוֹנִים,
 וְאֵז עוֹלָיִם וְכוֹתְבִים אוֹתָם לְמַעַלָּה, מִשׁוּם שְׂאֵלוֹ נִקְרָאִים חֲבָרִים
 שְׁלֵהֶם. וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב (שם ח) חֲבָרִים מְקַשִּׁיבִים לְקוֹלְךָ הַשְּׁמִיעֵנִי.

אֲשֶׁרֵיהֶם הַצַּדִּיקִים שִׁיּוּדְעִים לְסִדֵּר תְּפִלָּתָם כְּרְאוּי, מִשׁוּם שֶׁכְּאֶשֶׁר
 הַתְּפִלָּה מִתְחִילָה לְעֵלוֹת, אֵלֵינוּ עוֹלָיִם עִם הַתְּפִלָּה הַזֹּאת
 וְנִכְנָסִים לְכָל אוֹתָם הַרְקִיעִים וּלְכָל אוֹתָם הַהִיכָלוֹת, עַד שֶׁעַר הַפֶּתַח
 הַעֲלִיּוֹן. וְאוֹתָהּ תְּפִלָּה נִכְנָסֶת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ לְהַתְּעַטֵּר, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר.

בְּאֵי וְרֵאָה, כָּל אֵלֵינוּ שֶׁמִּתְפַּלְלִים תְּפִלוֹת וּמְקַדְשִׁים אֶת רְבוּנָם בְּרִצּוֹן
 שְׁלֵם, הַתְּפִלָּה הַזֹּאת צָרִיךְ לְהוֹצִיא אוֹתָהּ מִתּוֹךְ מַחְשְׁבָה, וּבְרִצּוֹן
 שֶׁל דְּבוּר וְרוּחַ, וְאֵז מִתְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְכִשְׁמַגִּיעָה
 לְחֲבָרִים הַלְלוּ, כָּלֵם לּוֹקְחִים אֶת אוֹתָהּ תְּפִלָּה, וְהוֹלְכִים עִמָּה עַד
 הַהִיכָל הַרְבִּיעִי בְּאוֹתוֹ הַפֶּתַח. וְאֵלֵינוּ מְשַׁבְּחִים בְּאוֹתוֹ זְמַן שֶׁמִּתְפַּלְלִים
 תְּפִלוֹת וּמְקַדְשִׁים בְּאוֹתוֹ זְמַן, אֵלֵינוּ הֵם שֶׁמְמַנִּים בְּיוֹם עַל יִשְׂרָאֵל
 לְהִיּוֹת עִמָּהֶם חֲבָרִים. (ולא בְּלִילָה כְּאוֹתָם) וּבְלִילָה בְּאוֹתָם הָאֲחֵרִים
 שְׂאוּמָרִים שִׁירָה בְּלִילָה.

וְבֵאֵי רֵאָה, כְּתוּב (משלי כח) גּוֹזֵל אֲבִיו וְאִמּוֹ וְאִמֵּר אֵין פֶּשַׁע חֵבֵר הוּא
 לְאִישׁ מִשְׁחִית. וְהָרִי פְרִשׁוּיָהּ, מִשׁוּם שֶׁמוֹנֵעַ בְּרִכּוֹתָיו שֶׁל

הקדוש ברוך הוא, שהוא אביו, ככתוב (דברים לב) שאל אביו ויגדך.
וכתוב (משלי כג) ישמח אביו. ופרשוה.

חבר הוא לאיש משחית, מי האיש משחית? זהו אותו איש שפוגם את הלבנה, ונקרא (שם טז) איש תהפוכות. (תהלים קמ) איש לשון. (בראשית כה) איש יודע ציד איש שדה. וזהו איש משחית, שזהו שמונע ברכות מן העולם. אף כך, מי שמונע ברכות מהעולם, חבר הוא לאיש משחית הזה שאמרנו. וזהו סוד, משום שצריך לאדם לברך את הקדוש ברוך הוא ולהתפלל תפלה כראוי כדי שיתברך שמו הקדוש, ויתחבר עם החברים הקדושים הללו ולא יפגם את תפלתו, משום שימנע ברכות מהעולם ויתחבר עם אותו איש משחית, שהוא מונע ברכות מן העולם וגרם מות לכלם.

כתוב (דברים יח) וחבר חבר. מה זה וחבר חבר? זה אותו מי שהוא הולך אחר הצד האחר ומכשף כשפים, הוא מושך עליו רוח אחרת טמאה, ומתחבר באותה חברות של אותו חבר רע, ושורה בחברות עם אותו חבר איש משחית. ולמה נקרא חבר? משום שבשעה שנולד אדם הוא מתחבר עמו, ותמיד עמו כחבר. אחר כך נהפך לו חבר איש משחית.

וכך יש בצד הקדשה, בצד הימין, חבר טוב, שעושה טוב עם האדם בעולם הזה ובעולם הבא, והחברים הללו עומדים תמיד על האדם בחברות אחת להצילו ולהגן עליו ולהיות עמו חברים, לקדש את שם רבונו ולזמר ולשבח לפניו תמיד.

מאלו יוצאים ארבעה תומכים אחרים לאותם השנים עשר שאמרנו, החברים הללו. ואלו הם עומדים לאותם שיועצים עצה להזיק לצדיקים. אף על גב שלא עושים, ועולים ומודיעים הדבר למעלה, ומבטלים את אותה העצה. ואלו נקראים אראלים. ואף על גב שכלם התמנו לזה, כל אחד התמנה ונפקד על דברים ידועים, ותחת אלו אין להם חשבון.

אלו הארבעה עומדים לארבעת צדדי העולם, וכל אחד עומד להשגיח על ישראל, ואלו נקראים חרפים, כמו שנאמר (שיר השירים ב) מציץ מן החרפים. שמות אלו הארבעה שנקראים חרפים: עיגאל. עירי"ה. (עזרי"ה). עריא"ל. יהיא"ל.

עִינָא"ל הוא עומד לצד מזרח, וזה עומד להשגיח על כל אותם שעושים מעשים טובים, ועל כל אלו שחושבים מחשבה של מצוה, אף על גב שלא יכולים לעשות.

עִירִי"ה עומד לצד דרום, וזה עומד להשגיח על כל אותם שמנחמים את העני או שיש בלבם צער עליו, אף על גב שאינם יכולים לתת לו. ולאותם שהולכים לדרך מצוה, ולאותם שעושים חסד עם מתים. והוא מעמיד קיום של אמת. וזה התמנה להזכיר אותו למעלה ולחקק דיוקנו למעלה, להכניסו לעולם הבא.

עִרִיא"ל עומד לצד צפון. וזה עומד להשגיח על כל אותם שחשבו לעשות רעות ולא עשו, או רוצים לחטא ובאו לעשות, והתחזק ביצרו ולא עשה.

יְהִירָא"ל עומד לצד מערב, וזה עומד להשגיח על כל אותם שעוסקים בתורה ומכניסים בניהם ללמד תורה לבית הרב, ולכל אותם שמסתכלים על חולה כשהוא בבית חליו, ומשגיחים עליו ומודיעים לו שיתבונן בחטאיו ובמעשיו וישוב מהם לרבונו. משום שכל מי שמשתדל עם אותו חולה, שישתכל במעשיו וישוב בתשובה לפני הקדוש ברוך הוא, הוא גורם לו להנצל ולהשיב לו את רוחו.

וַעֲלֵ זה כתוב, (תהלים מא) אשרי משכיל אל דל ביום רעה ימלטהו ה'. מה זה ביום רעה? ביום רע היה צריך להיות! אלא ביום רעה – ביום ששולטת אותה הרעה לקחת את נשמתו. אשרי משכיל אל דל – זהו חולה, כמו שנאמר, (שמואל-ב יג) מדוע אתה ככה דל בן המלך. ומשום כך, ביום רעה ימלטהו ה'.

וַאֲלֵו (אותם שמסתכלים) שהם מסתכלים באותו חולה להשיבו מחטאיו אצל הקדוש ברוך הוא, כמו שבארנו. בהיכל הזה עומד עליו להשגיח. וביום ששורה הדין על העולם, ינצל ממנו, כמו שנאמר ביום רעה ימלטהו ה'. היום שנמסר הדין לאותה רעה לשלט בו (על העולם), וכל אלו עומדים להשגיח, ולכן נקראו חרכים.

ביום של ראש השנה, כשהקדוש ברוך הוא עומד בדין על העולם ואותו צד הרע בא להשטין, אז מתכנסים כל אלה ועומדים לפני הקדוש ברוך הוא. ואז מתעטרים כלם ועומדים לפני הקדוש ברוך הוא. באותו זמן מה כתוב? (שיר השירים ב) משגיח מן החלנות

מציץ מן החרפים. מציץ, כמי שמשגיח ממקום דק, שרואה ולא רואה כל מה שצריך. ואחר כך, משגיח מן החלונות, מקום של השגחה יתרה, שפותח פתחים לרחם על הכל. וכשהקדוש ברוך הוא משגיח על העולם, מסתכל בחלונות הללו ובחרפים הללו, וחס על הכל.

ואז, כשישראל תוקעים באותו שופר ומתעורר למעלה אותו הקול שיוצא מן השופר, כלול מאש ומים ורוח, ונעשה מהכל אותו הקול, כדי לעורר קול עליון, שיוצא מתוך אותו השופר, שהוא כמו זה, כלול באש ומים ורוח, אז יוצא פרוז ומכריז בכל הרקיעים ואומר: קול דודי הגה זה בא וגו' משגיח מן החלונות מציץ מן החרפים.

ואז כלם יודעים שהרי הקדוש ברוך הוא חס על ישראל, ואומרים: אשריהם ישראל שיש להם עצה בארץ כדי לעורר רחמים מלמעלה. ואז כתוב, (תהלים פט) אשרי העם יודעי תרועה. יודעי תרועה ודאי. יודעי תרועה, שמשבירים את התרועה הזו, שהיא דין הקשה שהכל נדונים בו. אשרי ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, משום שהם יודעים את דרכי הקדוש ברוך הוא ויודעים ללכת בדרכיו וליחד יחוד כראוי.

החלונות הללו והחרפים הללו, כלם עומדים לאחז את כל התפלות שעולות מלמטה למעלה ולהשגיח בהן, להכניסן לפני הקדוש ברוך הוא. ועל כן, כל בית כנסת שאין בו חלונות, אינו מקום להתפלל בו כראוי.

שהרי בית הכנסת למטה כנגד בית הכנסת שלמעלה. בית הכנסת שלמעלה שיש בו חלונות, כמו שאמרנו – כך גם למטה. למעלה כנסת הגדולה יש בה שנים עשר חלונות – כך גם לבית הכנסת התחתון. והכל עומדים זה כנגד זה, משום שהעולמות עומדים אלו בגון של אלו, וכבוד הקדוש ברוך הוא עולה בכל. ועל כן, ביום רעה ימלטהו ה'. כששולט אותו הצד הרע – ימלטהו ה'.

כמו כן, הממנה הזה יהירא"ל עומד על כל אותם שחסים על עניים, כמו שנאמר אשרי משכיל אל דל, ובשביל זה הכל עומד בהיכל הזה, וההיכל הזה נכלל בהיכל אחר רביעי, ששם הם הגזרות והדינים לכל. אשרי חלקו של מי שיודע את גנזי רבונו, ליחדו ולקדש את שם רבונו תמיד, לזכותו בעולם הזה ובעולם הבא.